БИЛТЕН
КГеко
Месечни извештај о стању животне средине у граду Крагујевцу
Година 16. број 6/26 јун 2026.

КРАГУЈЕВАЦ

UDRUŽENJE
STAKLENO ZVONO.RS

ИЗВЕШТАЈ
О СТАЊУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
У ГРАДУ КРАГУЈЕВЦУ
за
ЈУН
2026.

КРАГУЈЕВАЦ у ЈУНУ

5 **АЕРОЗАГАЂЕЊЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА у ЈУНУ 2026. године**

10 **ИЗВЕШТАЈ О МЕРЕЊУ КОМУНАЛНЕ БУКЕ за јун 2026. године**

14 **Аеропалинолошки извештај за град Крагујевац – јун 2026. године**

ЕКО ВЕСТИ

16 Представљен Акциони план одрживог управљања енергијом и прилагођавања климатским променама до 2030. године (SECAP)

17 Крагујевац добио средства за пошумљавање комплекса "Чика Дача"

18 „Дан циркуларне економије", посвећен одрживом развоју, зеленој транзицији и иновативним решењима

19 Како сачувати акумулацију Гружа, кључно изворište пијаће воде за Крагујевац

20 Снабдевање Крагујевца здравом пијаћом водом стабилно

21 Колики је значај старих сорти и гајења биљних врста које су временом потиснуте из производње?

22 Бесплатан еколошки камп за децу у Крагујевцу

23 ЈКП Шумадија код најмлађих развија свест о значају очувања природе и заштите животне средине

Извештај за

ЈУН

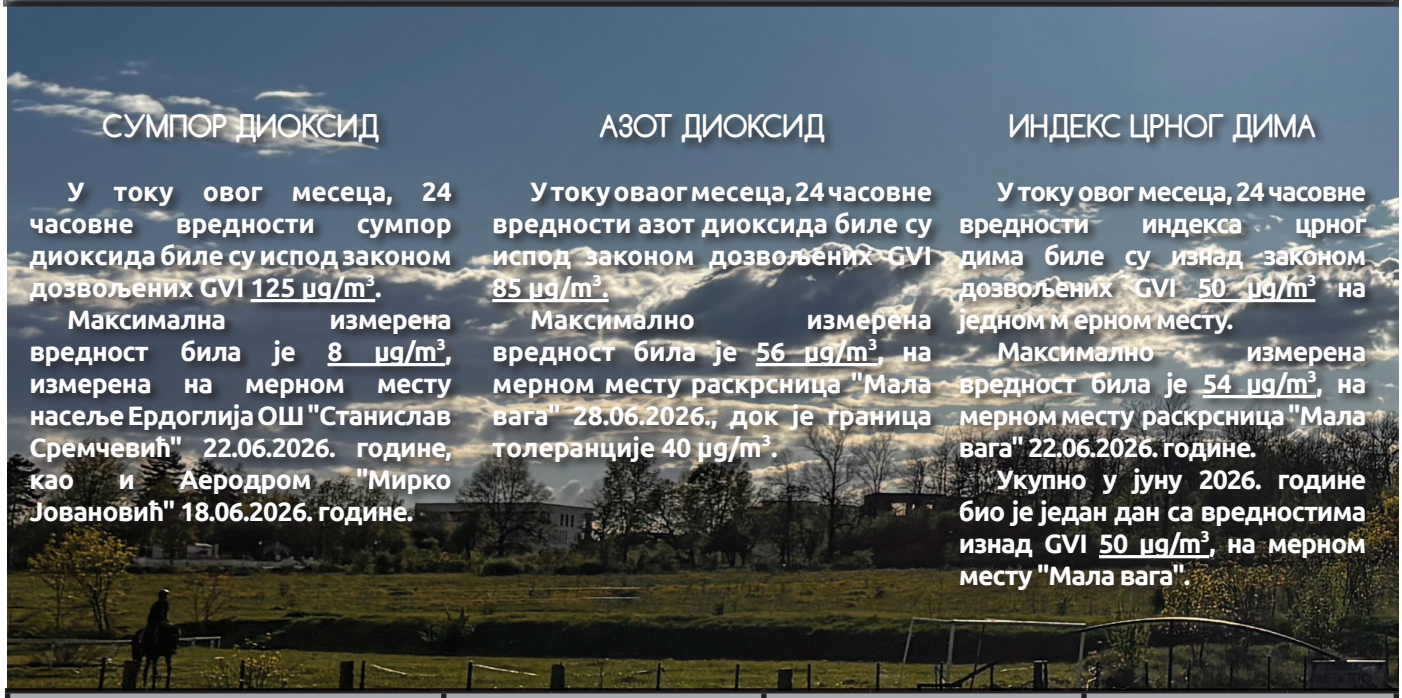
2026.

Институт
за јавно здравље
Крагујевац

АЕРОЗАГАЂЕЊЕ НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА КРАГУЈЕВЦА У ЈУНУ 2026. ГОДИНЕ

СТРУЧНО МИШЉЕЊЕ О КВАЛИТЕТУ ВАЗДУХА

У јуну 2026. године праћен је квалитет ваздуха, имисиона мерења на више локација у граду Крагујевцу.

СУМПОР ДИОКСИД

У току овог месеца, 24 часовне вредности сумпор диоксида биле су испод законом дозвољених GVI 125 µg/m³.

Максимална измерена вредност била је 8 µg/m³, измерена на мерном месту насеље Ердоглија ОШ "Станислав Сремчевић" 22.06.2026. године, као и Аеродром "Мирко Јовановић" 18.06.2026. године.

АЗОТ ДИОКСИД

У току оваог месеца, 24 часовне вредности азот диоксида биле су испод законом дозвољених GVI 85 µg/m³.

Максимално измерена вредност била је 56 µg/m³, на мерном месту раскрсница "Мала вага" 28.06.2026., док је граница толеранције 40 µg/m³.

ИНДЕКС ЦРНОГ ДИМА

У току овог месеца, 24 часовне вредности индекса црног дима биле су изнад законом дозвољених GVI 50 µg/m³ на једном м ерном месту.

Максимално измерена вредност била је 54 µg/m³, на мерном месту раскрсница "Мала вага" 22.06.2026. године.

Укупно у јуну 2026. године био је један дан са вредностима изнад GVI 50 µg/m³, на мерном месту "Мала вага".

Локалне мерне станице за имисиона мерења (24 h мерења)	СРЕДЊА МЕСЕЧНА ВРЕДНОСТ			МАКСИМАЛНА ВРЕДНОСТ			БРОЈ ДАНА ИЗНАД ГВИ		
	SO_2 µg/m³	Чађ µg/m³	NO_2 µg/m³	SO_2 µg/m³	Чађ µg/m³	NO_2 µg/m³	SO_2 µg/m³	Чађ µg/m³	NO_2 µg/m³
Чистоћа	<3	9	14	<3	17	20			
Споменик Штафета	<3	11	30	<3	18	43			
О.Ш. „Мирко Јовановић“	<3	14	11	8	36	17			
Пивара	<3	9	6	<3	12	11			
О.Ш."Станислав Сремчевић"	<3	9	9	8	20	21			

*ГВИ (гранична вредност имисије)

ГВИ		
	за SO_2 за 24 часа	125 µg/m³
	за SO_2 за годину дана	50 µg/m³
	за чађ за 24 часа, одн. за годину дана	50 µg/m³
	за NO_2 за 24 часа	85 µg/m³

УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ

GVI за укупне таложне материје износи 450 mg/m²/дан.

Укупне таложне материје у јуну 2026. године мерене су на четири мерна места: "Аутобуска станица", "Бриони" као и "медицинска школа" и раскрсница "Мала вага". Укупне таложне материје у јуну нису прекорачиле максимално дозвољену вредност (450 mg/m²/дан). На мерном месту "аутобуска станица", измерена је највећа вредност у јуну 2026. године од 442,48 mg/m²/дан.

МЕРНО МЕСТО	УКУПНЕ ТАЛОЖНЕ МАТЕРИЈЕ	Растворне материје	Нерастворне материје
Мерна јединица	mg/m²/дан	g/m²/дан	g/m²/дан
1. Пивара - „Бриони“	420.47	397.41	23.06
2. Аутобуска станица	442.48	428.64	13.84
3. Медицинска школа	411.99	389.81	22.18
4. Мала Вага	324.73	295.52	29.91
МДК	за укупне таложне материје	450 mg / m² / дан	

ТЕШКИ МЕТАЛИ

Концентрације тешких метала (олова, цинка, никла и кадмијума) из таложних материја мерене су на сва четири мерна места (Мала Вага и Медицинска школа, Бриони и аутобуска станица) и у јуну 2026. године су биле у оквиру очекиваних вредности.

Резултати испитивања концентрација тешких метала из седиментних материја на испитиваним локацијама за град Крагујевац у току ЈУНА 2026. године

ЛОКАЦИЈА	ОЛОВО	КАДМИЈУМ	ЦИНК	НИКЛ
ГВИ	250 µg/m²/дан	5 µg/m²/дан	400 µg/m²/дан	µg/m²/дан
Бриони	<0.10	<0.05	<1.00	13.43
Аутобуска станица	<0.10	<0.05	<1.00	<0.15
Медицинска школа	<0.10	<0.05	<1.00	8.57
Мала Вага	5.70	1.39	<0.05	1.12

СУСПЕНДОВАНЕ ЧЕСТИЦЕ величине PM 10

Суспендоване честице величине PM10 мерене су на локацији ОШ "Мирко Јовановић", континуирано 24 часа, од 01.06. - 30.06.2026. године. Суспендоване честице PM10 у праћеном периоду нису прелазиле граничну вредност.

Највећа вредност за PM10 била је **69,7 µg/m³**, измерена 18.06.2026. године (гранична вредност ГВИ 50 µg/m³).

Током јуна 2026. године у праћеном периоду било је пет дана са измереним вредностима изнад граничне вредности.

Тешки метали у суспендованим честицама за ЈУН 2026. године

Мерно место	ОШ "Мирко Јовановић" (тешки метали у сусп. честицама PM 10)			
Параметар	Кадмијум	Олово	Никл	Арсен
Мер. Јед.	µg/m3	ng/m3	ng/m3	ng/m3
Метода испитивања	SRPS EN 14902:2005			
Број мерења	7	7	7	7
Средња месечна вредност	<0.5	<0.003	2.4	<0.9
Максимална месечна вредност	<0.5	<0.003	9.6	<0.9
Број дана изнад ГВИ				

ТЕШКИ МЕТАЛИ У PM 10

Концентрације тешких метала (кадмијума, олова, никла и арсена) у суспендованим честицама величине PM10 мерене су на локацији ОШ "Мирко Јовановић" 03.06.2026., 13.06.2026., 18.06. и 29.06.2026. године.

Испитане вредности за олово нису прелазиле ГВ вредност, односно испитиване вредности кадмијума, никла и арсена биле су ниже него циљне вредности за поменуте метале у суспендованим честицама PM10 током мерних дана у јуну 2026. године.

Одређивање укупних суспендованих честица и честица PM10 за ЈУН 2026. године

ЛОКАЦИЈА Незнаног јунака (О.Ш. Мирко Јовановић)	Средња месечна вредност	Максимална вредност	Број дана изнад ГВИ
PM10	30.4	69.7	5

АЗОТ ДИОКСИД и ЧАЂ
– пореклом из саобраћаја

Имисија азот диоксида и чађи пореклом из саобраћаја за ЈУН 2026. године

	АЗОТДИОКСИД			ЧАЂ		
ГВИ	85 µg/m³			50 µg/m³		
ЛОКАЦИЈА	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ	Средња месечна вредност	Макс. вредност	Број дана изнад ГВИ
Средња медицинска школа	30	44		22	29	/
Мала вага	35	56		33	54	1

ЗАКЉУЧАК

У јуну 2026. године, на основу резултата имисионих мерења, може се закључити да је квалитет ваздуха био задовољавајући, са минималним оптерећењем квалитета ваздуха индексом црног дима (чађи) на једној локацији, као последица интензивног саобраћаја. Такође током јуна на праћеној локацији (насеље Аеродром), било је пет дана са измереним вишим од дозвољених вредности за суспендоване честице PM10.

Овакав квалитет ваздуха пре свега у насељу Аеродром могао је неповољно да утиче на осетљиве популације грађана (старији грађани, хронични кардио и пулмо болесници, реконвалесценти).

Мере за побољшање квалитета ваздуха могу бити: краткорочне и дугорочне.

КРАТКОРОЧНЕ МЕРЕ

Редовно прање и чишћење улица и тротоара у урбаном делу града, посебно део града око аутобуске станице и самом центру (влажно прање). Ограничење кретања тешких камиона и шлепера у центру града током саобраћајних шпицева.

ДУГОРОЧНЕ МЕРЕ

Смањивати број индивидуалних ложишта на чврста горива (дрво, угаљ), рад енергана система централног даљинског грејања изменити; наставити увођење гасификације. Озелењавање јавних површина (стварањем мини паркова)..

ИЗВЕШТАЈ О МЕРЕЊУ КОМУНАЛНЕ БУКЕ

за ЈУН 2026. године

Мерење и елаборирање нивоа комуналне буке у ЈУНУ 2026. године спроведено је у Крагујевцу дана 22.06. и 23.06.2026. године на задатим мерним местима, одређивањем меродавног нивоа буке за дан, вече и ноћ (два мерења у дневном термину, једно мерење у вечерњем и два мерења у ноћном термину).

Мерење буке у животној средини извршено је у складу са следећим прописима: Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Службени гласник Републике Србије", бр. 75/10), SRPS ISO 1996-2 Описивање, мерење и оцењивање буке у животној средини – одређивање нивоа буке у животној средини, Правилник о методологији за одређивање акустичких зона ("Службени гласник Републике Србије", бр. 72/10), Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму о мерењу буке ("Службени гласник Републике Србије", бр. 139/22), Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник Републике Србије", бр. 96/21).

РЕЗУЛТАТИ			
МЕРНО МЕСТО		Опис локација	Опис потенцијалних извора буке
1.	Раскрсница код "Порте" – зона градског центра	**Мерно место је травнате површине на простору летње баште угоститељског објекта "Порта". Апарат за мерење буке је окренут у правцу раскрснице улица краља Александра I Карађорђевића и Кнеза Милоша. Лево од апарата је простор летње баште, а потом поменути угоститељски објекат, десно је затрављен простор летње баште, а потом улица кнеза Милоша преко пута које се налазе објекти градске цркве. Преко пута поменуте раскрснице налазе се стамбене-пословне вишеспратнице са низом локала различите намене.**	**Бука до мерног места допире од саобраћаја, пролазника и музичког програма из угоститељског објекта "Порта".**
2.	Зона поред прометних саобраћајница, раскрсница "Мала вага"	**Мерно место је са јавне површине – платоа на простору трга Мала вага. Апарат за мерење буке је окренут у правцу центра раскрснице од које се налази на растојању од 25м, лево од апарата је улица "Кнеза Милоша", а потом стамбена вишеспратница, десно од апарата је трговачко-пословни објекат, а потом стамбена вишеспратница. Иза апарата је простор трга са пар ретких високих стабала, а потом улица "Гружанска" иза које су такође вишеспратнице, стамбено-попсловног типа.**	**Доминантан извор буке на предметној локацији представља саобраћај са горе поменутих улица.**
3.	Обданиште "Чуперак" – индустријска зона	**Мерно место је паркинг простор испред обданишта "Чуперак". Апарат за мерење буке је окренут у правцу ул. "Драгослава Срејовића", на растојању од 30м од средине исте, иза које се налазе индустријски објекти фабрике "Чар", а потом у даљем низу поред улице и објекти других фирми које послују на предметној локацији. Лево од апарата је паркинг простор са аутомобилима, а потом пошумљен простор "Еко-парка Илина вода" са ниским и високим растињем. Десно од апарата је затрављен отворен простор, потом ретко ниско и високо растиње које се простире све до парцеле на коме се налазе индустријски објекти.**	**Бука до мерног места допире из индустријских објеката на предметној локацији и од саобраћаја који се одвија горе наведеном улицом.**
4.	Насеље Аеродром – стамбена зона	**Мерно место је са јавне површине - тротоара поред јавне чесме у насељу Аеродром. Околни простор чини затрављена површина са врло ретким високим растињем, а потом у окружењу стамбене вишеспратнице. Апарат за мерење буке је окренут у правцу једне од вишеспратница ка јужном делу насеља. Лево и десно од апарата су стамбене вишеспратнице, иза апарата су објекти и двориште дечјег обданишта "Полетарац".**	**Бука до мерног места допире од саобраћаја са улица које окружују насеље, од деце која се играју у дворишту обданишта и од пролазника.**

5.	У болничкој зони, КЦ Крагујевац – на травњаку у правцу ул. Зјун Јовина-споменик Михајлу Илићу.	Мерно место је са простора малог парка поред споменика др Михајлу Илићу. Апарат за мерење буке је окренут у правцу зграде у којој се налази економско-финансијска служба, иза апарата је објекат црнтралне болничке кухиње на којој је монтиран вентилатор који на предметној локацији представља извор са највишим нивоом буке, десно од апарата је објекат у коме је смештено одељење за инфективне болести, лево је објекат у коме су смештена одељења за правне послове и одељење за кожне болести.	Бука до мерног места допире од саобраћаја са локалних улица из болничког круга, са улице Зјун Јовине и од горе поменутог вентилатора на објекту кухиње.
6.	Зона одмора и рекреације, Велики парк	Мерно место је са простора Великог парка. Апарат за мерење буке је постављен 30m од улице Сестре Јањић и окренут у правцу исте иза које се налази зграда факултета инжењерских наука, лево од апарата на око 30м је угоститељски објекат, десно и иза апарата је простор парка са високим растињем средње густине.	Бука до мерног места допире од саобраћаја са улице Сестре Јањић, из поменутог угоститељског објекта и пролазника са предметне локације.

Методологија

Одређивање вредности дневног и ноћног нивоа комуналне буке вршено је према прописаној методологији.

Мерење нивоа буке вршено је прецизним импулсним мерачем нивоа звука NORSONIC тип NOR 118. За једно трећинску октавну анализу буке коришћен је филтер сет. Калибрација је извршена пре и после самог мерења.

Пре одређивања нивоа комуналне буке, одређивани су микроклиматски услови, који су од значаја за меродавност резултата: температура ваздуха, релативна влажност ваздуха, ваздушни притисак и брзина ветра добијени су од локалне хидрометеоролошке станице, која је у саставу Републичког хидрометеоролошког завода

Мерење буке у комуналној средини извршено је на висини од 1,2 m до 1,5 m од површине терена, на удаљености најмање 3,5 m од зидова објеката. Мерење буке којој су изложене зграде у насељима вршено је на 1 до 2m од фасаде. Мерења су вршена према упутству за мерење буке и прписима у области буке у животној средини. Апарат за мерење буке је постављен на висини од 1,5м од тла. Извршена су мерења у трајању од по 15 минута у сваком термину.

Приликом мерења на отвореном простору одређена је и учесталост проласка лаких и тешких моторних возила.

Акустичке карактеристике буке

Временска	*Фреквенцијска*
Непроменљива бука:	*Широкопојасна бука:*
Променљива бука:	*Ускопојасна бука:*
Испрекидана бука:	*Са истакнутим тоном:*
Импулсна бука:	*Са нискофреквентним садржајем:*
Током мерења, промена нивоа буке „споро„ је показала колебање веће од 5dBA, па је стога бука променљива.	*Спектралном анализом је утврђено да је расподела звучне енергије у више суседних октава равномерна.*

МЕРНО МЕСТО 1		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	55.8		56	65
	13.00 -16.00	61.2		61	65
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	60.6		61	65
НОЋ	23.00 - 02.00	62.6		63	55
	03.00 - 06.00	53.2		53	55
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора **не прелазе дозвољени ниво за зону** дуж главних градских саобраћајница (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 65 dBA) и за ноћ (максимални дозвољени ниво 55 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 2		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	64.9		65	65
	13.00 -16.00	63.1		63	65
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	68.6		69	65
НОЋ	23.00 - 02.00	66.6		67	55
	03.00 - 06.00	61.7		62	55
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке,узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора **не прелазе дозвољени ниво за зону градски центар** (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 65 dBA) и за ноћ, (максимални дозвољени ниво 55 dBA				

МЕРНО МЕСТО 3		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	56.8		57	50
	13.00 -16.00	54.0		54	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	56.8		57	50
НОЋ	23.00 - 02.00	56.3		56	40
	03.00 - 06.00	47.3		47	40
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање буке,узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора **не прелазе дозвољени ниво за зону чисто стамбено подручје** (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 55 dBA) **и за ноћ** (максимални дозвољени ниво 45 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 4		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	56.6		57	55
	13.00 -16.00	55.4		55	55
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	56.7		57	55
НОЋ	23.00 - 02.00	49.4		49	45
	03.00 - 06.00	46.3		46	45
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора **не прелазе дозвољени ниво за зону чисто стамбено подручје** (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 55 dBA) **и за ноћ** (максимални дозвољени ниво 45 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 5		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	54.4		54	50
	13.00 -16.00	53.6		54	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	53.7		54	50
НОЋ	23.00 - 02.00	46.6		47	40
	03.00 - 06.00	47.4		47	40
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке,узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора **не прелазе дозвољени ниво за болничке зоне и опоравилишта** (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 50 dBA) **и за ноћ** (максимални дозвољени ниво 40 dBA)				

МЕРНО МЕСТО 6		Еквивалентни ниво dB(A)			
		измерени ниво	додатак	меродавни ниво	дозвољени ниво
ДАН	8.00 - 11.00	48.2		48	50
	13.00 -16.00	47.9		48	50
ВЕЧЕ	18.00 - 22.00	49.0		49	50
НОЋ	23.00 - 02.00	48.1		48	40
	03.00 - 06.00	44.1		44	40
ОЦЕНА	Према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке,узнемиравања и штетни ефеката буке у животној средини (Сл.гласник Републике србије, бр. 75/2010), меродавни нивои буке испитаних звучних извора **не прелазе дозвољени ниво за зону одмора и рекреације, велики паркови** (за дан и вече, максимални дозвољени ниво 50 dBA) **и за ноћ** (максимални дозвољени ниво 40 dBA).				

ЗАКЉУЧАК

Мерно место бр. 1. "Порта" – "Порта" – посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 5 – Градски центар, занатска, трговачка, административно-управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница, дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB.

Мерно место бр. 2. Раскрсница "Мала вага" - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 5 – Градски центар, занатска, трговачка, административно-управна зона са становима, зона дуж аутопутева, магистралних и градских саобраћајница, дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB.

Мерно место бр. 3. Индустријска зона, обданиште "Чуперак" - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 6 – Индустријска, складишна и сервисна подручја и транспортни терминали без стамбених зграда – (На граници ове зоне бука не сме прелазити граничну вредност у зони са којом се граничи), дозвољена бука за дан 65 dB и за ноћ 55 dB. Према намени и предметној локацији на којој се налази обданиште "Чуперак" зона у коју се може сврстати је зона бр.1 - Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

Мерно место бр. 4. – насеље "Аеродром"- посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 3 – Чисто стамбено подручје, дозвољена бука за дан 55 dB и за ноћ 45 dB.

Мерно место бр. 5. – Болничка зона-споменик др Михајлу Илићу, - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 1 – Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

Мерно место бр. 6. – Велики парк - посматрано према Уредби о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Сл.гласник РС", бр. 75/10) и документу бр. 3/2014 – Акустичко зонирање града Крагујевца, припада зони бр. 1 – Подручја за одмор и рекреацију, болничке зоне и опоравилишта, школе, културно-историјски локалитети, велики паркови, дозвољена бука за дан 50 dB и за ноћ 40 dB.

Аеропалинолошки извештај за град Крагујевац - ЈУН 2026. год

У ЈУНУ 2026. год. у ваздуху су била присутна следећа поленова зрна дрвећа: дуда, јасена, ораха, храста, бора, липе, траве, боквице, киселице и коприве.

Дуд је био у ниским концентрацијама.

Јасен је био у ниским концентрацијама

Орах је био у ниским концентрацијама.

Храст је био у ниским концентрацијама.

Бор је био у ниским концентрацијама.

Липа је била у ниским, средњим,а (18 и 19).06.2026. год. у високим концентрацијама.

Трава је била у ниским, средњим, а (01,02,24 и27).06.2026.год. у високим концентрацијама.

Боквица је била у ниским, а (23 и 24).06.2026.год. у средњим концентрацијама

Киселица је била у ниским концентрацијама.

Коприва је била у ниским, средњим, а (08,10,12,13,14,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26,27,28).06.2026. год. у високим концентрацијама.

Јелена Ранковић
дипл. физичар

КГекоВЕСТИ
ЈУН
2026.

Представљен Акциони план одрживог управљања енергијом и прилагођавања климатским променама до 2030. године (SECAP)

У згради Управе града одржана је презентација Акционог плана одрживог управљања енергијом и прилагођавања климатским променама Града Крагујевца до 2030. године (SECAP).

Овај стратешки документ фокусиран је на анализу потрошње енергије и дефинисање конкретних мера за смањење емисије угљен-диоксида (CO2), са посебним освртом на секторе зградарства и саобраћаја.

- Реч је о документу који имају сви европски градови а бави се енергијом и климом, односно анализом потрошње енергије и смањењем емисија CO2. Најпре је урађена анализа кључних сектора у којима се највише троши енергија, а то су зграде и саобраћај. Након детаљне анализе потрошње и утврђивања сектора са највећом емисијом CO2, предложене су мере које могу довести до смањења потрошње енергије, односно смањења емисије штетних гасова- изјавила је Радојевић.

Она је додала да су у случају града Крагујевца као највећи извори емисија идентификовани стамбени објекти и саобраћај, те да ће будући кораци бити усмерени ка решавању ових проблема.

- Око 30% загађења долази из индивидуалних ложишта. Због тога мере које морамо предузети првенствено иду у правцу замене начина грејања, односно прикључивања кућа и стамбених објеката на систем даљинског грејања и природни гас- нагласила је енергетска менаџерка.

Акциони план одрживог управљања енергијом и прилагођавања климатским променама до 2030. године (SECAP) је део ширег регионалног пројекта који обухвата по пет градова Србије, Црне Горе и Босне и Херцеговине. Водећа организација за израду планова у Србији била „Смарт Колектив“, а у Босни партнерска организација из Тузле. Град Крагујевац је у изради стратешког документа имао свеобухватан приступ обезбеђивањем података и формирањем радног тима који су чинили инжењери Секретаријата за енергетску ефикасност, Одељења за заштиту животне средине, Одељења за ванредне ситуације и планирање одбране. Поред ресорних градских управа, у израду су били укључени и стручњаци са Факултета инжењерских наука Универзитета у Крагујевцу, представници јавно-комуналних предузећа, као и шира јавност.

Крагујевац добио средства за пошумљавање комплекса "Чика Дача"

Представници локалних самоуправа чије ће пројекте озелењавања у циљу заштите и очувања предеоног диверзитета и очувања и заштите земљишта као природног ресурса у 2026. години суфинансирати Министарства заштите животне средине данас су у Палати Србија закључили уговоре.

Средства Министарства додељују се путем Јавног конкурса на који је Град Крагујевац и ове године успешно аплицирао са циљем да настави пошумљавање приоритетних подручја у оквиру градске зоне. Уговор је у име Града потписао заменик градоначелника Дејан Ружић.

За реализацију пројекта „Садњом до здравијег града - пошумљавање комплекса „Чика Дача“ Крагујевцу је додељено 1.000.000,00 динара што чини 80 одсто вредности пројекта. Уз средства која је обезбедила локална самоуправа, укупан буџет за овогодишње пошумљавање износи 1.250.000,00 динара.

Специфични циљ пројекта је наставак уређења и развој додатних зелених и отворених површина у простору око градског стадиона „Чика Дача“.

Пројекат обухвата комплетну припрему терена и садњу укупно 125 садница сладуна, цера, лужњака, црног и белог бора. Поред визуелног унапређења овог дела града, реализација пројекта позитивно утиче на квалитет животне средине, ублажавање последица климатских промена, побољшање микроклиматских услова и јачање урбане отпорности на локалном нивоу.

Потписивањем овог уговора Град Крагујевац наставља са континуираним улагањем у заштиту животне средине, потврђујући опредељеност ка одрживом развоју и стварању зелених оаза које доприносе бољем квалитету живота како данашњих, тако и будућих генерација.

„Дан циркуларне економије", посвећен одрживом развоју, зеленој транзицији и иновативним решењима

Поводом обележавања великог јубилеја – 50 година постојања и рада Универзитета у Крагујевцу, у Свечаној сали Универзитета организован је „Дан циркуларне економије, догађај посвећен одрживом развоју, зеленој транзицији и иновативним решењима која доприносе стварању одговорнијег и одрживијег друштва.

На догађају под називом „Дан циркуларне економије представљена су четири студентска пројекта у оквиру конкурса „Зелена визија 2026", у којима су млади понудили иновативна решења из области зелене економије, енергетске ефикасности, циркуларне економије и заштите животне средине.

Њихове идеје оцењивали су представници компанија „Биоидеја", „Уни Промет" и „Дата центар".

Овакви програми значајно доприносе подизању свести младих о важности одрживог развоја и примени одрживих решења у будућности.

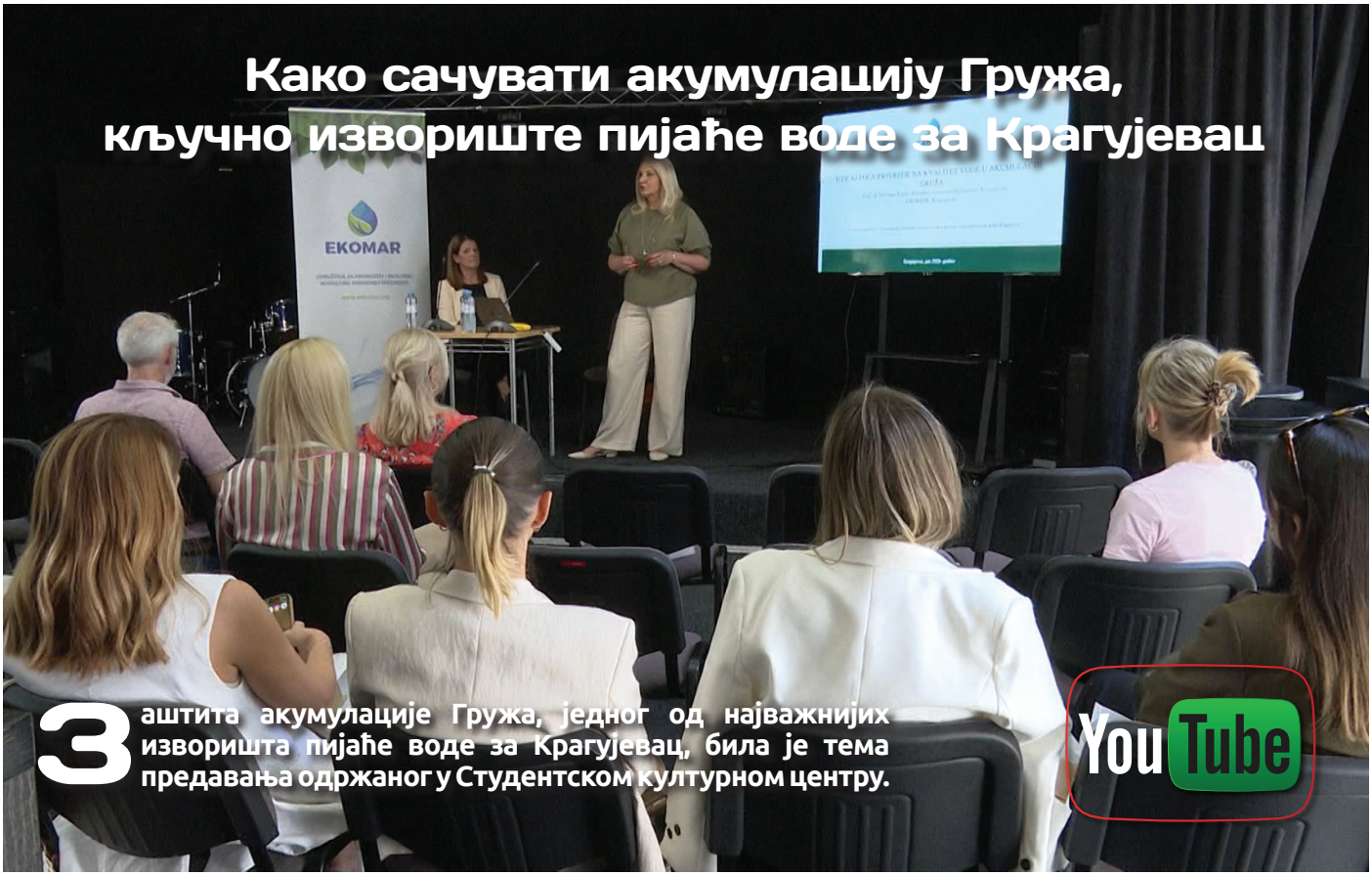

CENTAR ZA ZELENU EKONOMIJU
UNIVERZITET U KRAGUJEVCU

У оквиру другог дела програма свечано су уручени сертификати полазницима који су успешно завршили Кратак програм студија Консултант за циркуларну економију на Универзитету у Крагујевцу.

Догађај „Дани циркуларне економије" који је одржан на Универзитету у Крагујевцу доприноси развоју одрживог друштва кроз образовање, иновације и подршку младима, уз посебан акценат на очување животне средине и одговорно деловање као кључне темеље будућег развоја.

Како сачувати акумулацију Гружа, кључно изворište пијаће воде за Крагујевац

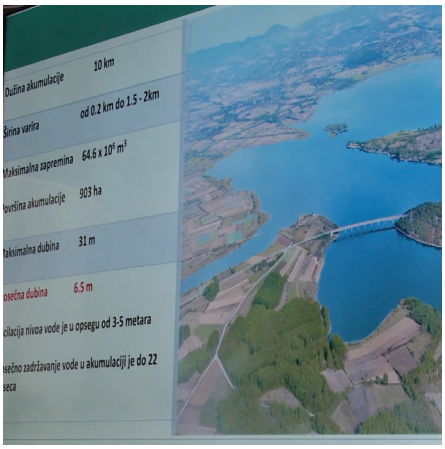
Заштита акумулације Гружа, једног од најважнијих изворишта пијаће воде за Крагујевац, била је тема предавања одржаног у Студентском културном центру.

Стручњаци су говорили о утицају пољопривреде на водне ресурсе, потребама за наводњавањем и значају одрживог управљања сливом Груже.

Како обезбедити довољно воде за развој пољопривреде, а истовремено сачувати квалитет воде у акумулацији Гружа, питање је које је окупило стручњаке, студенте и грађане на предавању одржаном у Студентском културном центру у Крагујевцу.

О значају воде у пољопривредној производњи, потребама за наводњавањем и одрживом планирању коришћења водних ресурса говорила је представница Пољопривредног факултета Универзитета у Београду.

Поред потребе за рационалним коришћењем воде у пољопривреди, пажња је посвећена и утицају пољопривредних активности на квалитет воде у акумулацији Гружа, која представља један од кључних ресурса за водоснабдевање Крагујевца.

О притисцима из слива, уносу нутријената и последицама које ови процеси могу имати на читав екосистем говорила је професорка Снежана Симић са Природно-математичког факултета Универзитета у Крагујевцу.

Учесници предавања указали су да је очување акумулације Гружа одговорност читаве заједнице и да је неопходно пронаћи баланс

између развоја пољопривреде и заштите водних ресурса.

Предавање је организовано у оквиру пројекта „Вода за заједницу – Акумулација Гружа као критични ресурс водоснабдевања и руралног развоја“, који подржава ЕУ Ресурс центар за цивилно друштво у Србији, а спроводи Београдска отворена школа уз подршку Европске уније.

Снабдевање Крагујевца здравом пијаћом водом стабилно

Снабдевање града Крагујевца здравом пијаћом водом је стабилно и нема бојазни да ће током ове, а како очекују у Јавном комуналном предузећу „Водовод и канализација“ ни током следеће године бити проблема са водоснабдевањем.

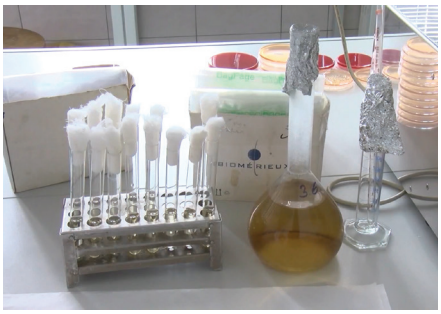
То потврђује тренутна попуњеност акумулација, као и капацитети рени бунара који сада дају преко 100 литара воде у секунди.

Град Крагујевац се водом снабдева са три изворишта и то две акумулације, Гружа и Грошница, и система рени бунара у Брзану поред Велике Мораве.

Тренутна попуњеност акумулација и капацитети рени бунара задовољавају потребе Крагујевчана за здравом пијаћом водом.

Проблем са несташицом воде током летњих месеци најизрженији је на сеоском подручју, а за његово трајно решење потребно је дуже време. Један од начина на који се ситуација превазилази и помаже мештанима околних села у врелим летњим данима је слање цистерни са здравом пијаћом водом.

Вода коју производи и у градску водоводну мрежу дугу преко 600 километара, дистрибуира ЈКП „Водовод и канализација“ свакодневно се испитују на 18 тачака од стране акредитованих лабораторија.

У складу са Правилником о хигијенској исправности воде за пиће, до сада није било проблема са њеном здравственом исправношћу.

Колики је значај старих сорти и гајења биљних врста које су временом потиснуте из производње?

У оквиру пројекта „Старе сорте Србије – Крагујевац 2026“, Удружење „Први први на скали“ организовало је предавања посвећена значају очувања старих сорти и гајењу појединих биљних врста које су временом потиснуте из производње и заборављене.

Том приликом представљена је и иницијатива за формирање мреже за очување и унапређење биљних генетичких ресурса.

Значај старих сорти, Балкан као „врућа тачка“ диверзитета биљних генетичких ресурса, као и могућности гајења појединих биљних врста које су временом пале у заборав, биле су само неке од тема предавања одржаних у Бизнис иновационом центру.

Гости предавачи били су еминентни стручњаци са Пољопривредног факултета Универзитета у Београду, Института за ратарство и повртарство из Новог Сада и Института за заштиту биља и животну средину из Београда. Циљ скупа био је да се широј јавности приближи значај очувања аутохтоних сорти.

Присутни су имали прилику да се упознају и са активностима и резултатима рада групе „Истраживачи“, која делује у оквиру Националне мреже за биљне генетичке ресурсе за храну и пољопривреду.

Представљена је и иницијатива за формирање мреже за биљне генетичке ресурсе, њени циљеви, планиране активности и механизми укључивања заинтересованих појединаца и организација у њен рад.

Учесници су имали прилику и да се упознају и са досадашњим активностима Еколошког покрета „Оквир живота.

Пројектом је предвиђено да се са стањем старих сорти у Србији и на територији Крагујевца најпре упознају грађани.

Пројекат је заснован на чињеници да су старе сорте и очување биљних генетичких ресурса недовољно заступљени у стратешким документима Града Крагујевца.

Ове теме нису адекватно препознате у Плану развоја града Крагујевца за период од 2021. до 2031. године, док су у Програму заштите животне средине града Крагујевца за период од 2023. до 2033. године обрађене само делимично.

Бесплатан еколошки камп за децу у Крагујевцу

Удружење "Зелени мир Србија" организује бесплатан еколошки камп под називом "Еко фото сафари – Млади кроз објектив природе". Камп је намењен деци узраста од четири до 14 година, а биће одржан у Крагујевцу од 15. до 19. јула, уз финансијску подршку града Крагујевца.

У оквиру капма "Еко фото сафари – Млади кроз објектив природе", деца се кроз игру, уметност и практичне еколошке акције повезују са природом, стичу нова знања и развијају еколошку свест.

За учеснике кампа, биће организоване радионице цртања, квизови знања, биоскоп на отвореном, па чак и учење компоновања музике у природи. Камп ће бити одржан у Спортском центру "Искра", а очекује се учешће око 50 волонтера и едукатора .

У оквиру овог кампа биће организовани и вишедневни излети у природи, а посебно је занимљив део под називом "Ноћно небо" где ће деца имати прилику да кроз телескоп уче о звездама и небеским телима. Учесници овог кампа биће и штићеници Центра "Кнегиња Љубица".

Један од главних циљева кампа јесте да деца науче да чувају природу, применом знања о превенцији шумских пожара, обновљивим изворима енергије и важности рециклаже.

Удружење "Зелени мир Србија" овог лета реализоваће још један пројекат – хуманитарну акцију под називом "Хумани јул", која ће бити одржана у Аранђеловцу 10. јула. Реч је о акцији прикупљања гардеробе, обуће и ситног покућства за угрожене породице, а ова иницијатива спаја хуманитарни рад и еколошку свест.

ЈКП Шумадија код најмлађих развија свест о значају очувања природе и заштите животне средине

Поводом обележавања Светског дана заштите животне средине ЈКП Шумадија Крагујевац је расписало ликовни конкурс под називом „Чувај природу – она чува тебе“.

За најбољи рад одабран је цртеж Николине Секулић, ученице другог разреда ОШ „Мирко Јовановић“.

Друго место припало је Вуку Катанићу, ученику другог разреда ОШ „Свети Сава“, док је трећу награду освојила Мила Минић, ученица другог разреда ОШ „Прота Стеван Поповић“ из Чумића.

Конкурс је био отворен од 12. до 25. маја, а на адресу ЈКП Шумадија Крагујевац пристигло је 13 радова. Стручна комисија, на челу са ликовном уметницом Ђурђином Јевтић, одабрала је три најуспешнија рада.

Поред радова које је одабрала комисија, посебна награда додељена је и Андрији Ђекићу, ученику другог разреда ОШ “Сретен Младеновић“ из Десимировца, чији је цртеж добио највише гласова по избору пратилаца на Инстаграм страници ЈКП Шумадија.

Комисија је приликом избора награђених радова оцењивала оригиналност и креативност у представљању задате теме, јасноћу поруке о заштити природе пренете кроз сам цртеж, као и препознатљив дечји израз који потврђује да је рад самостално осмислио и нацртао ученик.

ЈКП Шумадија Крагујевац је у сарадњи са књижаром „Мост“ и Установом културе „Кораци“ за победнике конкурса обезбедило награде, а за све финалисте – учеснике конкурса организован је и едукативни обилазак Ботаничке баште.

Организовањем оваквих активности ЈКП Шумадија Крагујевац настоји да код најмлађих развија свест о значају очувања природе и заштите животне средине.

Кроз креативан рад и едукацију, деца су још једном показала да разумеју колико је важно чувати свет око нас.

КГ еко билтен (месечни билтен о стању животне средине у граду Крагујевцу) је настао у сарадњи Одељења за заштиту животне средине Града Крагујевца са Институтом за јавно здравље - Крагујевац и удружењем грађана "Стаклено звоно"

ЧЛАН ГРАДСКОГ ВЕЋА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ И ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
Стефан Никезић

Трг Слободе 3
34000 Крагујевац

ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
ГРАДСКА УПРАВА ЗА РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИЈЕ
Начелнк управе : Снежана Петровић

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ
начелник мр Драган Маринковић

Трг Слободе 3

kragujevac.ls.gov.rs

Драгана Мркаљ
дипломирани биолог - еколог, саветник

КГ ЕКО билтен 06/25
за јун 2026.
изашао је 02. 11. 2026. године

Издавач :

ГРАДСКА УПРАВА ЗА РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИЈЕ
Одељење за заштиту животне средине града Крагујевца

Уређује:
Удружење "Стаклено звоно"

Зорица Савић Ранковић
Бојан Ранковић

Фотографије: Бојан Ранковић,
Билтен садржи податке преузете из извештаја
Института за јавно здравље – Крагујевац